

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2023

Chișinău

**Pentru aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
privind modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege privind modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul muncii
și protecției sociale

Alexei Buzu

Ministrul finanțelor

Veronica Sirețeanu

Ministrul justiției

Veronica Mihailov-Moraru

AVIZ
asupra proiectului de lege privind modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege privind modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 67 din 16 martie 2023) de către dna Marina Tauber, deputat în Parlament, și comunică următoarele.

Potrivit notei informative, proiectul propune instituirea unui mecanism de compensare suplimentară în valoare de 100% din cheltuielile cetățenilor Republicii Moldova în legătură cu plata facturilor pentru energie (electrică, termică și gaze naturale) în perioada sezonului rece a anului 2023 (lunile ianuarie-martie). În acest sens, se propune modificarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice.

Complementar, în sensul alocării resurselor financiare necesare în vederea achitării compensației suplimentare înaintate, se propune și modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022.

Raționamentele expuse de inițiator în nota informativă reflectă motivul emiterii actului normativ.

Menționăm că, prin adoptarea Legii nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, Guvernul a implementat un mecanism de transferuri direcționate de surse financiare pentru plata facturilor la consumul surselor energetice.

Acest mecanism oferă posibilitate tuturor cetățenilor să obțină compensații la plata facturilor pentru energie fără a fi selectați la discreția reprezentanților guvernării, temeiul clasificării pe categorii de consumatori vulnerabili bazându-se doar pe o serie de parametri aprobați de Guvern, și anume: venitul, numărul de membri ai familiei, ponderea cheltuielilor pentru energie din consumul gospodăriei, tipul sistemului de încălzire utilizat ș.a.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice „compensație pentru achitarea facturilor la energie” semnifică o sumă monetară, acordată din contul Fondului de reducere a vulnerabilității energetice la factura pentru consumul de gaze naturale, energie termică și/sau pentru consumul de energie electrică, *destinată consumatorilor vulnerabili de energie, având drept scop acoperirea unei părți din cheltuielile la consumul de energie*. Astfel, se atestă că legiuitorul a urmărit în special oferirea unor compensații consumatorilor vulnerabili de energie, ca urmare a creșterii prețurilor reglementate la gazele naturale, energia electrică și/sau a tarifelor reglementate la energia termică din resursele alocate de la bugetul public și alte resurse neinterzise, inclusiv de la partenerii de dezvoltare ai Republicii Moldova.

În acest context, atenționăm că amendamentele propuse de autor la Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice depășesc

obiectul de reglementare și scopul actului normativ, or, acestea propun compensare suplimentară în valoare de 100% din cheltuielile cetățenilor Republicii Moldova în legătură cu plata facturilor pentru energie (electrică, termică și gaze naturale).

Concomitent, semnalăm că în măsura în care inițiativa legislativă implică creșterea cheltuielilor din bugetul de stat, este necesar să se țină cont de prevederile art. 131 alin. (6) din Constituție, conform căreia, nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, conform art. 17 alin. (2) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.

Adițional, aducem la cunoștință că statul, în vederea asigurării cetățenilor și economiei naționale cu resurse energetice pe timp de criză, a elaborat, a promovat și a monitorizat aplicarea Hotărârii Guvernului nr. 606/2022 cu privire la aprobarea unor măsuri de prevenire și atenuare a impactului crizei energetice în caz de limitare a furnizării gazelor naturale și pregătire pentru perioada sezonului de încălzire 2022-2023, al cărei scop principal constă în identificarea și realizarea în termeni utili a unor măsuri de prevenire și atenuare a impactului crizei energetice asupra prețurilor și securității aprovizionării cu resurse energetice a Republicii Moldova în caz de limitare a furnizării de gaze naturale sau creștere considerabilă a prețului pentru procurarea acestora.

Astfel, pe parcursul perioadei reci a anului 2022-2023, autoritățile desemnate responsabile au întreprins o serie de măsuri care au contribuit la reducerea impactului creșterii prețurilor pentru sursele energetice asupra consumatorilor finali.

Totodată, având în vedere importanța și contribuția proiectelor de eficiență energetică și valorificare a surselor regenerabile de energie prin reducerea consumului de energie și, respectiv, a cheltuielilor pentru acoperirea acestora, autoritatea competentă în domeniu a dezvoltat și a promovat lansarea proiectului „Eficiența Energetică în Republica Moldova”, cu un buget total de 75,5 milioane euro și o durată de implementare de 4 ani (2022-2025).

În cadrul proiectului, instituțiilor publice le va fi oferită posibilitatea de contractare a unui împrumut preferențial, cu componentă de grant pentru implementarea măsurilor de eficiență energetică.

Suplimentar, pentru a susține păturile social-vulnerabile, Guvernul a întreprins o serie de măsuri cu privire la reducerea sărăciei.

Începând cu luna octombrie 2022, s-a acordat un ajutor material unic în sumă de 1500 de lei beneficiarilor de pensii și alocații de stat, stabilite până la data de 1 octombrie 2022, în cuantum lunar mai mic de 5000 de lei.

Din 1 aprilie curent, pensiile și alocațiile sociale au fost indexate cu 15%, conform hotărârii Guvernului adoptate. Astfel, pensia minimă pentru limită de

vârșă constituie 2620,62 lei, cu aproximativ 342 de lei mai mult decât în anul 2022.

Concomitent, s-a majorat valoarea pensiei minime de dizabilitate, care din 1 aprilie este de 1965,47 lei pentru persoanele cu dizabilități severe, 1834,43 lei pentru persoanele cu dizabilități accentuate și 1310,31 lei pentru persoanele cu dizabilități medii.

Menționăm că pentru indexarea prestațiilor sociale au fost necesare aproximativ 3,06 miliarde de lei, dintre care 2,35 miliarde de lei constituie mijloace financiare alocate din bugetul de asigurări sociale de stat, iar restul sumei este asigurat din bugetul de stat.

Tot din 1 aprilie s-a majorat cu 15% venitul lunar minim garantat, utilizat pentru stabilirea dreptului la ajutor social și la ajutor pentru perioada rece a anului. După indexare, valoarea acestuia este de 1568 de lei pentru un adult și 1631 de lei pentru un copil. Amintim că indexarea prestațiilor sociale, a indemnizațiilor zilnice pentru copii și a venitului lunar minim garantat se efectuează anual, majorarea fiind aplicată de la 1 aprilie.

Adițional, informăm că salariul în sectorul real și în cel bugetar a fost unificat și majorat până la 3500 de lei pentru anul 2022, iar din 2023 cuantumul acesta constituie 4000 de lei.

Totodată, aducem la cunoștință că, din punct de vedere redacțional, proiectul necesită a fi revizuit integral în raport cu normele de tehnică legislativă și cerințele de calitate a actului normativ statuate în Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Având în vedere cele menționate și luând în considerare provocările generate de criza energetică, care au ca efect restricționarea posibilităților bugetare, proiectul de lege înaintat nu poate fi susținut.